

Sygn. akt I ACa 918/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Piotr Wójtowicz
Sędziowie :	SA Lucyna Świdorska-Pilis SO del. Katarzyna Sidyk (spr.)
Protokolant :	Anna Wieczorek

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Narodowego Funduszu Zdrowia w W.

przeciwko Szpitalowi (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. i C. S.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego i zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 14 kwietnia 2016 r., sygn. akt II C 137/15,

prostując rubrum zaskarżonego wyroku przez oznaczenie pozwanej Spółki jako Szpital (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O.,

1) zmienia zaskarżony wyrok w punktach 2., 3., 4. i 6. w ten sposób, że:

a) pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci zaopatrzonej dnia 14 stycznia 2015 roku klauzulą wykonalności ugody sądowej zawartej w dniu 18 listopada 2014 roku przed Sądem Okręgowym w Katowicach w sprawie o sygnaturze II C 548/14 w odniesieniu do 43 418,70 (czterdziestu trzech tysięcy czterystu osiemnastu i 70/100) złotych,

b) zasądza od pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. na rzecz powoda 3 829,76 (trzy tysiące osiemset dwadzieścia dziewięć i 76/100) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 28 sierpnia 2015 roku,

c) w pozostałej części powództwo w stosunku do tego pozwanego oddala,

d) zasądza od powoda na rzecz pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w (...) 821,92 (pięć tysięcy osiemset dwadzieścia jeden i 92/100) złotych z tytułu kosztów procesu;

- 2) w pozostałej części apelację powoda oddala;
- 3) oddala apelacje pozwanych;
- 4) zasądza od pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. na rzecz powoda 4 267,32 (cztery tysiące dwieście sześćdziesiąt siedem i 32/100) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego;
- 5) zasądza od pozwanego C. S. na rzecz powoda 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Katarzyna Sidyk	SSA Piotr Wójtowicz	SSA Lucyna Świdowska-Pilis
--------------------------	---------------------	----------------------------

Sygn. akt I ACa 918/16

UZASADNIENIE

Powód Narodowy Fundusz Zdrowia w W. w pozwie z dnia 17 lutego 2015 roku wniesionym przeciwko Szpitalowi (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach w dniu 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku. Powód wniósł również o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że jako dłużnik zrealizował płatność wynikającą z ugody sądowej w ten sposób, że kwotę 154 108 zł przekazał na konto wskazane w §(...) ugody wynikające z umowy nr (...), a pozostałą kwotę przekazał na konta wskazane przez komorników w związku z prowadzonymi postępowaniami egzekucyjnymi. W ten sposób w dniu 30 grudnia 2014 roku zostało spełnione w całości świadczenie wynikające z zawartej ugody sądowej, co oznacza, że roszczenie egzekwowane przez pozwanego w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B., A. G., pod sygn. akt Km 30/15, mimo jego spełnienia w sposób opisany powyżej, wygasło w całości, a egzekucja nie powinna być prowadzona.

Zdaniem powoda, prawidłowo dokonał płatności kwoty 154 108 zł na konto bankowe nr (...) (wskazane w celu dokonania płatności, ale nie w (...)ugody, lecz w umowie zawartej przez powoda z C. S.). Powód powołał się na zasadę kontynuacji, o jakiej mowa w treści art. 553 k.s.h., gdyż nastąpiło przekształcenie jednoosobowego przedsiębiorcy C. S. prowadzącego działalność gospodarczą jako (...) Przychodnia (...) z siedzibą w O. w spółkę kapitałową pod firmą Szpital (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”. Powód powołał również unormowanie art. 584² k.s.h. Wskazał także, że zobowiązanie w kwocie 209 622 zł 12 gr wygasło wobec uiszczenia należności na rzecz organów egzekucyjnych (k. 2 – 9 akt).

Powód pismem procesowym z dnia 26 czerwca 2015 roku zmienił powództwo w ten sposób, że wniósł o:

- 1) pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach w dniu 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku w zakresie kwoty 43 418 zł 70 gr;
- 2) zasądzenie od pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. na rzecz powoda kwoty 190 111 zł 57 gr wraz z ustawowymi odsetkami,

3) zasądzenie solidarnie od pozwanych Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. oraz C. S. (powód złożył wnioski o wezwanie do udziału w sprawie po stronie pozwanej C. S. na podstawie art. 194§3 k.p.c.) kwoty 166 203 zł 42 gr z ustawowymi odsetkami.

Uzasadniając pierwsze żądanie powód wskazał, że w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym pod sygn. akt Km 30/15 kwota 43 418 zł 70 gr nie została wyegzekwowana przez komornika, albowiem pozwany złożył wniosek o ograniczenie egzekucji o tę kwotę. Powód podniósł jednak, że pozwany wszczął postępowanie egzekucyjne co do całości kwoty objętej ugodą, a w niniejszym procesie uznał roszczenie w zakresie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności co do kwoty 43 418 zł 70 gr, stąd w tym zakresie powód podtrzymuje żądanie, a pozwanego uznać należy za przegrywającego proces.

Powód wskazał, że na drugie żądanie w kwocie 190 111 zł 57 gr składają się należności: 154 108 zł przekazane przez powoda na konto bankowe nr (...), kolejno 3 503 zł 76 gr w związku z wyegzekwowaniem w postępowaniu egzekucyjnym przez pozwanego kwoty 323 815 zł 18 gr, mimo, że wskazana w ugodzie sądowej kwota 367 233 zł 88 gr podlegała rozliczeniu tylko i wyłącznie na podstawie prawidłowo wystawionego rachunku wraz z raportem statystycznym przekazany do powoda również w wersji elektronicznej. Faktyczna wartość wszystkich przedłożonych do rozliczenia rachunków opiewała na kwotę 363 730 zł 12 gr, a co za tym idzie do tej wysokości mogły być zrealizowane postanowienia ugody. Z kolei pozostała kwota 32 499 zł 81 gr stanowi koszty egzekucyjne poniesione przez powoda bezzasadnie, w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B., A. G., w sprawie o sygn. akt Km 30/15.

Powód podniósł, z powołaniem się na regulaminy bankowe, że rachunek bankowy, na który dokonano wpłaty kwoty 154 108 zł stanowi rachunek bankowy pozwanej Spółki. Z zasady ogólnej zawartej w art. 584² § 1 k.s.h. wynika, że po dniu przekształcenia nie zmienia się treść stosunków cywilnoprawnych zawartych przez przedsiębiorcę – osobę fizyczną, wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą a osobami trzecimi, a jedynie ich stroną staje się ex lege, z mocy art. 584² § 1 k.s.h., spółka kapitałowa. Potwierdza to też treść regulaminów bankowych. Poniesione przez powoda koszty postępowania egzekucyjnego stanowią szkodę doznaną przez powoda, gdyż do spełnienia świadczenia wynikającego z ugody doszło w dniu 30 grudnia 2014 roku.

Uzasadniając trzecie żądanie powód powołał art. 584¹³ k.s.h. oraz wskazał, że dochodzi zwrotu kwoty 166 203 zł 42 gr tytułem przekazania jej na konto Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. P. w związku z realizacją zajęcia w postępowaniu o sygn. akt Km 1065/14 (k. 313 – 317 akt).

Pozwany Szpital (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. w zakresie pierwotnego żądania o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności uznał powództwo w zakresie kwoty 43 418 zł 70 gr, a w pozostałej części wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany wskazał, że powód nie spełnił świadczenia z ugody, gdyż zobowiązał się do zapłaty kwoty ugodzonej do dnia 2 stycznia 2015 roku na wskazany wprost w treści ugody konkretny rachunek bankowy. Celem wyeliminowania jakichkolwiek wątpliwości likwidator przesłał do powoda dokumenty w postaci faktur oraz pisma z dnia 20 listopada 2014 roku ze wskazaniem właściwego, takiego jak w ugodzie, numeru rachunku bankowego. Treść faktur została przez powoda zaakceptowana bez jakichkolwiek zastrzeżeń podnoszonych na potrzeby niniejszego postępowania. Pozwany stwierdził również, że nie sposób przystać na stanowisko powoda, że w zakresie numeru rachunku bankowego powód posłużył się treścią kontraktu z NFZ, natomiast w zakresie wysokości należnych kwot treścią ugody sądowej. Pozwany zaprzeczył, aby powód był uprawniony do zapłaty kwoty ustalonej ugodą na inny niż podany w ugodzie rachunek. Powód omyłkowo dokonał płatności w sposób przez siebie przyjęty, co wynika z treści oświadczenia złożonego ustnie przez Naczelnika Wydziału Ekonomicznego B. U. i treści pisma powoda z dnia 8 stycznia 2015 roku.

Pozwany przyznał fakt przekształcenia C. S. prowadzącego działalność gospodarczą jako (...) Przychodnia (...) w spółkę Szpital (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością oraz podniósł, że realizacja zajęcia w sprawie prowadzonej przez wierzyciela W. G. doprowadziła do zaspokojenia wierzytelności przysługującej przeciwko C. S., nie związanej

z prowadzoną działalnością gospodarczą i dotyczącej zdarzenia medycznego z udziałem C. S. oraz powstałej po przekształceniu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w spółkę. Zdaniem pozwanego, oznacza to, że brak jest podstaw odpowiedzialności pozwanego. W sprawie zachodzi okoliczność spełnienia przez powoda świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej, stąd po stronie powoda istnieje wciąż obowiązek świadczenia na rzecz pozwanego, chyba, że wykaże, iż przedmiot świadczenia został przekazany uprawnionemu. Przy czym w takim wypadku zobowiązanie wygasa tylko w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał. Pozwany skorzystał ze świadczenia do kwoty 43 418 zł 70 gr, gdyż w tej kwocie doszło do zaspokojenia wierzycieli Spółki. Pozwany dodał, że powód spełniając świadczenie na inny rachunek niż określony w ugodzie, mógł dokonać tego z zastrzeżeniem zwrotu na podstawie art. 411 pkt 1 k.c. (k. 186 – 190 akt).

Pismem procesowym z dnia 10 września 2015 roku pozwany w odniesieniu do zmienionego przez powoda powództwa podniósł, że uznaje powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku, w sprawie sygn. akt II C 548/14, do kwoty 43 418 zł 70 gr, a w pozostałym zakresie wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany wskazał, że dokonał ograniczenia kwoty dochodzonej w toku postępowania egzekucyjnego o kwotę 43 418 zł 70 gr, zatem koszty postępowania egzekucyjnego, którymi został obciążony powód, zostały naliczone od kwoty wyegzekwowanej w toku postępowania egzekucyjnego. W pozostałym zakresie postępowanie egzekucyjne zostało przeprowadzone i umorzono wobec uregulowania zadłużenia. Zasadność przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego potwierdził również sam powód, który cofnął pozew i zrzekł się roszczenia ponad kwotę 43 418 zł 70 gr, co nastąpiło na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2015 roku. Pozwany podtrzymał w dalszym ciągu swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i powołał argumentację przeciwko stanowisku powoda co do kontynuacji rachunków bankowych po przekształceniu podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą jako osoba fizyczna w spółkę prawa handlowego (k. 354 – 360 akt).

Pozwany C. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany podniósł, że przekształceniu uległa tylko jego działalność prowadzona w B., gdyż zorganizowana część działalności gospodarczej – przedsiębiorstwa prowadzonego w O. przy ul. (...) jako aport została wprowadzona do spółki pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka komandytowa z siedzibą w O.. Nastąpiło to w dniu 2 października 2012 roku. Wierzytelność przysługująca W. G. powstała w związku z działalnością prowadzoną przez pozwanego jako (...) Przychodnia (...) w O., która nie była przedmiotem przekształcenia. W. G. skorzystał z tego świadczenia w całości, gdyż został zaspokojony przez bezpośrednią zapłatę przez powoda, celem realizacji zajęcia w sprawie o sygn. akt Km 1065/14. Pozwany stwierdził, że nie przeczy temu, iż W. G. ze świadczenia skorzystał. Pozwany zarzucił ponadto, że nie jest zobowiązany do zapłaty powodowi kwoty dochodzonej pozwem, gdyż zgodnie z art. 452 k.c. dłużnik jest zwolniony w takim zakresie, w jakim wierzyciel ze świadczenia skorzystał. Dodał, że powód nie był zobowiązany, ani uprawniony do zapłaty, stąd na podstawie art. 411 k.c. i art. 413 k.c. nie może domagać się zwrotu świadczenia (k. 407 – 409 akt).

Wyrokiem z dnia 14 kwietnia 2016 roku w sprawie II C 137/15 Sąd Okręgowy w Katowicach:

- 1) umorzył postępowanie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach dnia 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku ponad kwotę 43 418 zł 70 gr (czterdzieści trzy tysiące czterysta osiemnaście złotych siedemdziesiąt groszy);
- 2) oddalił powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach dnia 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku do kwoty 43 418 zł 70 gr (czterdzieści trzy tysiące czterysta osiemnaście złotych siedemdziesiąt groszy);

- 3) zasądził od pozwanego Szpital (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji z siedzibą w O. na rzecz powoda kwotę 3 503 zł 76 gr (trzy tysiące pięćset trzy złote siedemdziesiąt sześć groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty;
- 4) oddalił powództwo w stosunku do pozwanego Szpital(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji z siedzibą w O. w pozostałym zakresie;
- 5) zasądził od pozwanego C. S. na rzecz powoda kwotę 166 203 zł 42 gr (sto sześćdziesiąt sześć tysięcy dwieście trzy złote czterdzieści dwa grosze) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 września 2015 roku do dnia zapłaty;
- 6) zasądził od powoda na rzecz pozwanego Szpital (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji z siedzibą w O. kwotę 7 200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;
- 7) zasądził od pozwanego C. S. na rzecz powoda kwotę 11 927 zł 20 gr (jedenaście tysięcy dziewięćset dwadzieścia siedem złotych dwadzieścia groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że powód Narodowy Fundusz Zdrowia zawarł w dniu 18 listopada 2014 roku ze Szpitalem (...), oznaczając, że dawniej to (...) Przychodnia (...), ugodę sądową. Strony ugody wskazały, że jest to ugoda do umowy numer (...). W ugodzie tej powód zobowiązał się do zapłaty dodatkowego wynagrodzenia w wysokości 367 233 zł 88 gr z tytułu realizacji w okresie od dnia 1 stycznia 2013 roku do dnia 30 listopada 2013 roku świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie szpitalne. Kwota ta miała być płatna w terminie 45 dni od daty zawarcia ugody sądowej i doręczenia przez świadczeniodawcę Oddziałowi Funduszu prawidłowo wystawionego rachunku wraz z raportem statystycznym przekazanym również w wersji elektronicznej, na rachunek bankowy PL (...). W ugodzie strony umówiły, że w przypadku nie rozliczenia świadczeń zdrowotnych do pełnej wysokości ugody, świadczeniodawca zrzeka się roszczeń wynikających z nierozliczonej kwoty.

Pomiędzy powodem a C. S. w ramach działalności wykonywanej pod nazwą Szpital w B. (...) Przychodnia (...), została zawarta dnia 19 stycznia 2012 roku umowa świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju leczenie szpitalne, na czas od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku. Umowa ta oznaczona była numerem (...). W umowie tej przewidziano, że należności z tytułu jej realizacji powód miał wpłacać na rachunek świadczeniodawcy o numerze (...).

Pismem z dnia 20 listopada 2014 roku, Szpital (...) z siedzibą w O., zwrócił się o przekazanie kwoty wynikającej z ugody na rachunek bankowy wskazany w ugodzie. Załączył, poświadczoną za zgodność z oryginałem, kopię umowy o prowadzenie rachunku bankowego. Pismami z dnia 5 i 7 stycznia 2015 roku wezwał powoda do zapłaty kwoty ugodzonej.

Pozwany Szpital (...) z siedzibą w O., po zawarciu ugody, wystawił faktury do zapłaty przez powoda kwoty ugodzonej, wskazując jako sposób zapłaty płatność na rachunek bankowy wskazany w ugodzie sądowej jako rachunek, na który ma nastąpić zapłata. Ugodzona kwota nie została jednak przekazana przez powoda na rzecz Szpitala (...) w O. w sposób określony w ugodzie sądowej na wskazany w niej rachunek bankowy.

Pismem z dnia 8 stycznia 2015 roku, powód poinformował Szpital (...) z siedzibą w O., że kwotę 154 108 zł przelał zamiast na konto wskazane w ugodzie na konto wynikające z umowy nr (...) i zwrócił się o udzielenie informacji, czy konto wynikające z umowy jest prywatnym kontem C. S., czy też kontem firmowym oraz wskazał, że od udzielenia informacji uzależnia podjęcie dalszych czynności w sprawie. Powód uzyskał informację, w piśmie od pozwanej Spółki z dnia 14 stycznia 2015 roku, że rachunek bankowy na który została przekazana kwota 154 108 zł nie jest rachunkiem (...) Spółka ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji z siedzibą w O..

Pismem z dnia 12 stycznia 2015 roku powód poinformował Szpital (...) z siedzibą w O., że faktyczna wartość przedłożonych do rozliczenia rachunków stanowiła kwotę 363 730 zł 12 gr i stąd do tej wysokości mogły zostać zrealizowane postanowienia ugody oraz poinformował pozwanego o sposobie realizacji ugody. Powód poinformował,

że kwota 154 108 zł, w realizacji przez powoda ugody, została przekazana na konto numer (...) wskazane w umowie z dnia 19 stycznia 2012 roku, a pozostała kwota przekazana została komornikom sądowym.

Sąd pierwszej instancji wskazał, że przedstawiony powyżej sposób rozliczenia kwoty ugodzonej potwierdzili przesłuchani w sprawie świadkowie: B. U., A. R., W. Z..

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, że w dacie ustanowienia D. W. likwidatorem spółki Szpital (...) z siedzibą w O., tj. 1 marca 2014 roku C. S. nie był już współnikiem likwidowanej spółki. Likwidator nie uzyskał informacji, że spółka taki rachunek bankowy o numerze (...) miała, stąd go nie przejął.

Sąd pierwszej instancji podał dalej, że kwota 43 418 zł 70 gr dotyczyła roszczeń pracowników Szpital (...) z siedzibą w O.. Kwota ta więc nie była kwestionowana, gdy powód zaspokoił te roszczenia w ramach realizacji ugody z dnia 18 listopada 2014 roku w ten sposób, że zrealizował na tą kwotę zajęcia komornicze. W zakresie tej kwoty pozwana Spółka ograniczyła wniosek egzekucyjny. O tym, że pieniądze w kwocie 154 108 zł przekazane zostały do C. S. likwidator Spółki powziął informację później. Było to na etapie wytoczenia niniejszego powództwa, albo na etapie kierowanych wezwań do zapłaty.

Pozwany Szpital (...) z siedzibą w O. w wyniku przeprowadzonego postępowania egzekucyjnego uzyskał zaspokojenie na całą ugodzoną kwotę 367 233 zł 88 gr (w zakresie kwoty 43 418 zł 70 gr, o czym wskazano powyżej, pozwany ograniczył postępowanie egzekucyjne).

W związku z prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. P. postępowaniem zabezpieczającym, sygn. akt Km 1065/14, z wniosku uprawnionego W. G. przeciwko C. S., powód przekazał kwotę 166 203 zł 42 gr.

Sąd Okręgowy wskazał, że ustalony stan faktyczny nie był sporny pomiędzy stronami, a zeznania świadków B. U., A. R., W. Z. oraz likwidatora D. W. potwierdziły sposób realizacji przez powoda ugody sądowej zawartej z pozwaną Spółką. Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego C. S. w charakterze strony. Pozwany bowiem, pomimo wezwana do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania w charakterze strony, nie stawiał się, co skutkowało zastosowaniem wobec niego rygoru pominięcia dowodu z jego zeznań, o czym został wcześniej pouczony.

Dokonując prawnej oceny żądań powoda, w kolejności ich zgłoszenia, Sąd Okręgowy podniósł, że pierwotnie żądanie powoda o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, miało swoją podstawę normatywną w treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Pozew w zakresie tego żądania, ponad kwotę 43 418 zł 70 gr został przez powoda cofnięty, stąd na podstawie art. 355§1 k.p.c. w związku z art. 203 §1 k.p.c. Sąd w tym zakresie postępowanie umorzył.

Sąd pierwszej instancji powołał się na ugruntowane w orzecznictwie stanowisko, że powództwo przeciwegzekucyjne skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego może być skutecznie wniesione tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub w określonej jego części. Dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części - w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia. Powództwo to jest więc niedopuszczalne w części, w której wykonalność tytułu wykonawczego wygasła na skutek jego zrealizowania. Z powołaniem zatem na powyższe, Sąd Okręgowy stwierdził, że nie jest uzasadnione powództwo przeciwegzekucyjne w odniesieniu do tytułu wykonawczego w zakresie, w jakim stwierdzona w nim wierzytelność została już wyegzekwowana i zaspokojona. Skutkiem wyegzekwowania należności jest bowiem wygaśnięcie w tym zakresie wierzytelności wynikającej z tytułu wykonawczego, a zatem powództwo przeciwegzekucyjne nie ma w tym zakresie uzasadnienia.

Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w

klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku w zakresie kwoty 43 418 zł 70 gr, w ocenie Sądu pierwszej instancji, należało oddalić i to niezależnie od tego, że pozwany Szpital (...) z siedzibą w O. uznał to żądanie. Norma art. 213 § 2 k.p.c. nakazywała przyjąć brak związania w tym wypadku uznaniem tego powództwa, wobec sprzeczności uznania z prawem.

Odnosząc się do roszczenia o zapłatę kwoty 190 111 zł 57 gr Sąd Okręgowy wskazał, że w ugodzie zawartej w dniu 18 listopada 2014 roku konkretne jej strony określiły w sposób jednoznaczny jak powód ma spełnić świadczenie. Miało to nastąpić poprzez wpłatę ugodzonej kwoty na szczegółowo wskazany rachunek bankowy pozwanego Szpitala (...) z siedzibą w O..

W okolicznościach sprawy nie było sporne to, że powód nie spełnił świadczenia określonego w ugodzie zgodnie z treścią ugody i na rzecz strony ugody, tj. pozwanego Szpitala (...) z siedzibą w O.. W sprawie zaistniała zatem sytuacja spełnienia świadczenia w kwocie 154 108 zł na rachunek nie wskazany w ugodzie, a na rachunek określony w umowie, jaka łączyła powoda z C. S. prowadzącym działalność gospodarczą. Z tego faktu, z powołaniem na art. 584² k.s.h., powód wywodził roszczenie o zwrot tej kwoty przez pozwany Szpital (...) z siedzibą w O..

Sąd pierwszej instancji wskazał, że art. 584² § 1 k.s.h. stanowi, że spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego. W sprawie wobec zawartej ugody, nie można mówić jednak o sukcesji, czy zasadzie kontynuacji (w literaturze przedmiotu mówi się o quasi-kontynuacji, ograniczonej kontynuacji), o jakiej mowa w powołanej powyżej normie prawnej. To powód ugodził się z pozwanym Szpitalem (...) z siedzibą w O. (nie z innym podmiotem, przedsiębiorą przekształcanym) i na wskazany przez pozwanego, jako stronę ugody, rachunek miał dokonać płatności kwoty ugodzonej.

W zaistniałym zatem stanie pozwany był uprawniony, bo uzyskał prawo z ugody do tego, by podjąć czynności mające na celu wyegzekwowanie kwoty ugodzonej w postępowaniu egzekucyjnym, a po stronie powoda istniał obowiązek zrealizowania ugody zgodnie z jej treścią. Oznacza to, że pozwany Szpital (...) z siedzibą w O. był uprawniony do wyegzekwowania kwoty 154 108 zł w postępowaniu egzekucyjnym. Powód natomiast dokonał zapłaty na rachunek określony w umowie, zawartej z C. S. - Szpital w B. (...) Przychodnia (...) (w ugodzie sądowej dodano, że dotyczy umowy z (...) Przychodnia (...)).

Z tych wyżej przytoczonych względów, po stronie pozwanej Spółki brak obowiązku zwrotu powodowi tej kwoty jak i kwoty kosztów egzekucyjnych, które w tej sytuacji obciążają powoda. Żądania te podlegały więc oddaleniu.

Sąd pierwszej instancji podał również, iż pozwany Szpital umówił się z powodem, że w przypadku nie rozliczenia świadczeń zdrowotnych do pełnej wysokości ugody, świadczeniodawca zrzeka się roszczeń wynikających z nierozliczonej kwoty ((...) ugody). Rozliczenie świadczeń w sposób ugodzony (czemu pozwana Spółka nie zaprzeczyła) nastąpiło do kwoty 363 730 zł 12 gr, a zatem do tej kwoty mogła być zrealizowana płatność. W ocenie Sądu, powód zasadnie domagał się zatem zwrotu kwoty 3 503 zł 76 gr, skoro pozwany Szpital, wobec niespełnienia warunków do wypłaty w zakresie kwoty 3 503 zł 76 gr w ugodzie świadczenia tego się zrzekł. Sąd zasądził zatem wskazaną kwotę w punkcie 3 wyroku. O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł od daty doręczenia pozwanej Spółce odpisu pisma zawierającego zmianę żądania na podstawie art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 455 k.c.

W zakresie żądania zasądzenia od pozwanych Szpitala (...) z siedzibą w O. i C. S. solidarnie kwoty 166 203 zł 42 gr z powołaniem się przez powoda na normę art. 584¹³ k.s.h., Sąd pierwszej instancji podniósł, że jak wynika z ujawnionych w sprawie akt Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B., A. P. kwota 166 203 zł 42 gr zajęta została w postępowaniu zabezpieczającym. Jednakże wniosek złożony do komornika o wykonanie zabezpieczenia został przez uprawnionego cofnięty a suma zabezpieczenia zwrócona C. S. (k. 34, 39, 43, 47 i 51 akt Km 1065/14).

Zdaniem Sądu Okręgowego, jest to okoliczność wystarczająca do stwierdzenia, że pozwana Spółka nie jest odpowiedzialna solidarnie z ustawy z pozwanym C. S. na podstawie art. 584¹³ k.s.h. już tylko z tego względu, że nie istnieje, w ustalonym stanie, w ogóle zobowiązanie jakie zostało wskazane (określone) przez powoda w ramach

podstawy faktycznej powództwa. Jest tak niezależnie od tego czy za zobowiązanie, o jakim mowa w powołanej normie prawnej, można uznać zabezpieczenie świadczenia w postępowaniu o wykonanie zabezpieczenia. Konkludując i to zatem żądanie w stosunku do pozwanej Spółki należało oddalić.

O kosztach procesu (punkt 6 wyroku) Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., nakładając na powoda obowiązek zwrotu kosztów procesu (koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika), gdyż pozwana Spółka uległa tylko co do nieznaczącej części swego żądania (zasądzona kwota 3 503 zł 26 gr).

Odnosząc się do żądania powoda zasądzenia na jego rzecz kwoty 166 203 zł 42 gr od pozwanego C. S., Sąd pierwszej instancji wskazał, że podstawa prawna tego żądania oparta jest o treść art. 405 k.c. i następne k.c. Powód w sprawie spełnił świadczenie na wniosek organu egzekucyjnego. Pozwany C. S. nie ujawnił, że kwota 166 203 zł 42 gr została mu przekazana przez Komornika, wobec cofnięcia wniosku przez uprawnionego, a prezentował stanowisko procesowe, w którym odnosił się do żądania powoda w aspekcie potwierdzenia zaspokojenia uprawnionego W. G..

Nie dokonując pogłębionej analizy zagadnienia, gdyż jest to zbyt trudne dla rozstrzygnięcia sprawy, Sąd Okręgowy podniósł, że w ten sposób spełnione świadczenie stało się nienależne (art. 410§1 k.c.), gdyż odpadła jego podstawa (cofnięto wniosek o wykonanie zabezpieczenia).

W doktrynie jednoznaczne jest, że przepis art. 411 pkt 1 k.c. nie powinien w ogóle być brany pod uwagę w sprawach, w których roszczenie wynika z odpadnięcia podstawy prawnej świadczenia, odnosi się on bowiem wyłącznie do *condictio indebiti*. W wypadku *condictio causa finita* w chwili spełnienia świadczenia istnieje podstawa prawna przesunięcia majątkowego. Nie można więc w takich sytuacjach sensownie rozważać, czy świadczący był świadomy braku zobowiązania; spełnił on bowiem świadczenie z istniejącej i ważnej podstawy prawnej. To stanowisko analogicznie odnieść należy do okoliczności sprawy, skoro powód spełnił świadczenie w wykonaniu orzeczenia. Z tych względów żądanie powoda w stosunku do pozwanego C. S. zostało uwzględnione w całości.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł od daty doręczenia pozwanemu C. S. odpisu pisma zawierającego zmianę żądania, jako odpisu pozwu na podstawie art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 455 k.c.

O kosztach procesu w punkcie 7 wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. Na zasądzone koszty złożyły się uiszczona przez powoda opłata od żądania oraz koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika powoda.

Powód Narodowy Fundusz Zdrowia w W. zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 kwietnia 2016 roku, sygn. akt II C 137/15 w części:

- oddalającej powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku do kwoty 43 418 zł 70 gr (punkt 2 wyroku);
- oddalającej powództwo w stosunku do pozwanego Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. w pozostałym zakresie (punkt 4 wyroku);
- zasądzającej od powoda na rzecz pozwanego Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. kwotę 7 200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (punkt 6 wyroku).

Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił naruszenie:

1) przepisów prawa procesowego, a to:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

- zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, a także dokonanie oceny materiału dowodowego z przekroczeniem

zasad swobodnej oceny materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że należność w wysokości 43 418 zł 70 gr wynikająca z tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku na skutek jej wyegzekwowania wygasła;

- zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że w ugodzie sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku strony postanowiły, że kwota 367 233 zł 88 gr będzie płatna na rachunek (...);
- zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że rachunek bankowy o nr (...) nie stanowi rachunku bankowego Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O.;
- zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiałem dowodowym, a także dokonanie oceny materiału dowodowego z przekroczeniem zasad swobodnej oceny materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że likwidator spółki nie uzyskał informacji, że spółka posiada rachunek bankowy o nr (...), stąd go nie przejął;
- zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że na skutek skierowania przez pozwanego Szpital (...) Spółkę z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. przedmiotowej sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego powód nie poniósł szkody w wysokości 32 499 zł 81 gr tytułem kosztów egzekucyjnych poniesionych przez powoda w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. G. pod sygn. akt Km 30/15;
- zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebranych w sprawie materiałem dowodowym poprzez przyjęcie, że pozwany Szpital (...) Spółka z o.o. likwidacji z siedzibą w O. nie ponosi wraz z pozwanym C. S. solidarnej odpowiedzialności za zobowiązanie będące przedmiotem postępowania prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. P. pod sygn. akt Km 1065/14.

b) art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powództwo przeciwegzekucyjne skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego nie może być skutecznie wniesione w sytuacji, kiedy wierzytelność nie wygasła na skutek jej wyegzekwowania, albowiem wierzyciel ograniczył o tę należność egzekucję;

c) art. 213 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że uznanie przez pozwanego Szpital (...) Spółkę z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku do kwoty 43 418 zł 70 gr jest sprzeczne z prawem;

d) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wskazanie w uzasadnieniu wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia oraz nie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa co do oddalenia powództwa w zakresie zasądzenia od Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. kwoty 32 499 zł 81 gr tytułem kosztów poniesionych przez powoda w związku ze skierowaniem przedmiotowej sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego;

2) prawa materialnego, a to:

- art. 584² § 1 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie w celu ustalenia, kto jest właścicielem rachunku bankowego nr (...);

- art. 415 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy na skutek skierowania przez pozwanego Szpital (...) Spółkę z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. przedmiotowej sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego powód poniósł szkodę w wysokości 32 499 zł 81 gr tytułem kosztów egzekucyjnych poniesionych przez powoda w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. G. pod sygn. akt Km 30/15;
- art. 584¹³ k.s.h. poprzez jego niezastosowanie w celu ustalenia, czy pozwany Szpital (...) Spółka z o.o. likwidacji z siedzibą w O. oraz pozwany C. S. ponoszą solidarną odpowiedzialność za zobowiązanie będące przedmiotem postępowania prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. P. pod sygn. akt Km 1065/14.

Wskazując na powyższe zarzuty, powód wniosł:

o zmianę zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części poprzez:

- a) pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt IIC 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku do kwoty 43 418 zł 70 gr;
- b) zasądzenie od pozwanego Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. na rzecz powoda kwoty 186 607 zł 81 gr z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty;
- c) zasądzenie od pozwanego Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. na rzecz powoda kwoty 166 203 zł 42 gr z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2015 roku do dnia zapłaty (solidarnie z pozwanym C. S.);
- d) zasądzenie od pozwanego Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji z siedzibą w O. na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje;

ewentualnie

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozstrzygnięcia - przy uwzględnieniu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany Szpital (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. zaskarżył powyższy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 14 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt II C 137/15 w części, tj. co do punktu 3, na mocy którego Sąd zasądził od tego pozwanego na rzecz powoda Narodowego Funduszu Zdrowia w W. kwotę 3 503 zł 76 gr z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 28 sierpnia 2015 roku.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany Szpital zarzucił naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie przepisu art. 777 § 1 pkt 1 kodeksu postępowania cywilnego w związku z przepisem art. 783 kodeksu postępowania cywilnego poprzez odmowę uznania uprawnienia pozwanego ad. 1 jako wierzyciela do żądania zapłaty w całości kwoty wskazanej w treści § 1 pkt 2 tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt: II C 548/14, tj. kwoty w wysokości 367 233 zł 88 gr.

Wobec powyższego pozwany wniosł o:

- 1) zmianę zaskarżonego punktu 3 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział II Cywilny wydane w dniu 14 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt II C 137/15 przez oddalenie powództwa także w tym zakresie oraz

2) zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego ad. 1 kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Pozwany C. S. zaskarżył powyższy wyrok w części, tj. co do punktu 5, na mocy którego Sąd zasądził od C. S. na rzecz powoda Narodowego Funduszu Zdrowia w W. kwotę 166 203 zł 42 gr z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 22 września 2015 roku oraz co do punktu 7, na mocy którego Sąd zasądził od C. S. na rzecz powoda Narodowego Funduszu Zdrowia w W. kwotę 11 927 zł 20 gr tytułem zwrotu kosztów procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

1) naruszenie przepisu art. 405 kodeksu cywilnego w związku z przepisem art. 410 § 1 kodeksu cywilnego przez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że powód słusznie oparł roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu na konstrukcji bezpodstawnego wzbogacenia, a świadczenie, którego wykonawcą był powód jako nienależne nadaje się do oceny prawnej jako nienależne, którego podstawa prawna istniała, ale po spełnieniu odpadła (*condictio causa finta*),

2) naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie przepisu art. 233 kodeksu postępowania cywilnego przez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodnego zebranego w niniejszym postępowaniu i uznanie, że z faktu przekształcenia jednoosobowego przedsiębiorcy C. S. prowadzącego działalność jako (...) Przychodnia (...) w spółkę pod firmą Szpital (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wynikało uprawnienie powoda do potrącenia z wierzytelności przysługującej pozwanemu ad. 1 celem zaspokojenia zobowiązania pozwanego ad. 2 pomimo faktu, że roszczenie to dochodzone w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. P. w sprawie o sygn. Km 1065/14 nie było związane z działalnością gospodarczą C. S., która w następstwie uległa przekształceniu w powyżej powołaną Spółkę.

Wobec powyższego pozwany wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego punktu 5 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach Wydział II Cywilny wydanego w dniu 14 kwietnia 2016 roku w sprawie o sygn. akt: II C 137/15 przez oddalenie powództwa w tym zakresie oraz zmianę punktu 7 przez zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego ad. 2 kosztów procesu,

2) zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanego ad. 2 kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

Powód Narodowy Fundusz Zdrowia w W. w odpowiedzi na apelację wniósł o:

1) oddalenie apelacji pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

2) oddalenie apelacji pozwanego C. S. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że Sąd Okręgowy, w oparciu o poprawnie zebrany materiał dowodowy, dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w sprawie. Ustalenia te jako trafne Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Należy jednak częściowo zgodzić się z zarzutami apelacji powoda Narodowego Funduszu Zdrowia w W. w odniesieniu do rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 2 wyroku, w którym Sąd oddalił powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach w dniu 18 listopada 2014 roku, w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku - w części co do kwoty 43 418 zł 70 gr.

Zasadnymi okazały się zarzuty powoda naruszenia art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że wierzytelność pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. wygasła na skutek jej wyegzekwowania pomimo prawidłowego ustalenia, że o kwotę 43 418 zł 70 gr wierzyciel ograniczył wniosek egzekucyjny oraz art. 213 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że uznanie przez pozwanego powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w Sądzie Okręgowym w Katowicach z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt II C 548/14, zaopatrzonej w klauzulę wykonalności z dnia 14 stycznia 2015 roku – w odniesieniu do kwoty 43 418 zł 70 gr - jest sprzeczne z prawem.

Stosownie do art. 840§1 pkt 2 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w badanym okresie czasu) dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Bezsporny fakt, że powód Narodowy Fundusz Zdrowia uregulował na rzecz pozwanego Szpitala kwotę 43 418 zł 70 gr (poprzez zapłatę jej na rzecz pracowników będących wierzycielami pozwanego na podstawie zajęć komorniczych dokonanych w innych sprawach) i pozwany poinformował o tym Komornika oraz ograniczył wniosek egzekucyjny, nie stoi na przeszkodzie uwzględnieniu powództwa w tej części.

Należy bowiem zauważyć, że podstawą do uwzględnienia żądania z art. 840§1 pkt 2 k.p.c. jest wykazanie przez dłużnika zaistnienia zdarzenia, o którym mowa w powołanym przepisie, nie jest natomiast wymagane wykazywanie dodatkowo interesu prawnego w uzyskaniu orzeczenia sądu pozbawiającego wykonalności, tak jak w przypadku art. 189 k.p.c. czy jakiegokolwiek innego interesu w uzyskaniu przez powoda (dłużnika) rozstrzygnięcia o pozbawieniu tytułu wykonawczego wykonalności.

Natomiast w sytuacji, gdy zachodzą przesłanki do uwzględnienia powództwa (w całości czy w części), a jednocześnie pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy, ma on możliwość uznania powództwa przy pierwszej czynności procesowej i jednocześnie na podstawie art. 101 k.p.c. domagania się zwrotu kosztów procesu od strony powodowej. W niniejszej sprawie pozwany Szpital dał jednak powody do wytoczenia w tym zakresie powództwa, ponieważ ograniczył wniosek egzekucyjny dopiero w toku procesu, tj. pismem z dnia 15 maja 2015 roku.

Powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego. Może być ono zatem realizowane do momentu, gdy istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego. Taka potencjalna możliwość na pewno istnieje w przypadku dobrowolnych wpłat ze strony dłużnika, potrącenia wzajemnych wierzytelności czy spłaty długu w inny sposób, ale poza postępowaniem egzekucyjnym wytoczonym przez wierzyciela, bowiem wówczas komornik nie odnotowuje faktu spłaty długu na tytule wykonawczym i nie gaśnie wykonalność tytułu wykonawczego.

Natomiast prawo do wytoczenia powództwa opozycyjnego dłużnik traci z chwilą wyegzekwowania przez wierzyciela świadczenia objętego tytułem wykonawczym w toku prowadzonego na jego wniosek postępowania egzekucyjnego i odnotowania tego faktu przez komornika na tytule wykonawczym. W wypadku bowiem zupełnego zaspokojenia roszczenia w toku egzekucji gaśnie wykonalność wykonanego w całości tytułu wykonawczego i odpada tym samym możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego. (por.: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2016 r., IV CSK 282/15, LEX nr 2007803; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 maja 2014 r., II CSK 679/13, LEX nr 1475081; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2010r., II CSK 592/09, LEX nr 677750; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2005r., V CK 296/05, LEX nr 179714; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2002r., I PKN 197/01, Wokanda 2002/12/27; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1988r., I CR 255/88, LEX nr 8929).

W badanym stanie faktycznym w toku postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 30/15 nie nastąpiło wyegzekwowanie kwoty 43 418 zł 70 gr, w dalszym ciągu istnieje zatem potencjalna możliwość egzekwowania tej sumy

przez pozwanego Szpital na podstawie tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie o sygn. akt II C 548/14. W związku z tym, Sąd drugiej instancji uwzględnił częściowo apelację i zmienił zaskarżony wyrok w tym zakresie.

Zasadnym okazał się również zarzut naruszenia art. 415 k.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy na skutek skierowania niezasadnie przez pozwanego Szpital (...) Spółkę z o.o. w likwidacji dawniej (...) Przychodnia (...) w O. przedmiotowej sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego w zakresie kwoty 3 503 zł 76 gr (zasądzonej na rzecz powoda w punkcie 3 wyroku) powód poniósł szkodę w wysokości kosztów egzekucyjnych i odsetek wyegzekwowanych od niego w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. A. G. pod sygn. akt Km 30/15 – w odniesieniu do wysokości nienależnie wyegzekwowanej kwoty.

Konsekwencją zasądzenia przez Sąd od pozwanego Szpitala na rzecz powoda kwoty 3 503 zł 76 gr jest bowiem ustalenie, że w wyniku skierowania przez pozwanego sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego powód poniósł szkodę także w zakresie wyegzekwowanych kosztów i odsetek.

Z postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. z dnia 9 czerwca 2015 roku w sprawie Km 30/15 (k. 304 akt sprawy) wynika, że koszty wyegzekwowane od dłużnika wyniosły kwotę 28 279 zł 81 gr. Na koszty te składają się następujące kwoty:

- opłata egzekucyjna – 26 388 zł 49 gr;
- wydatki egzekucyjne – 91 zł 32 gr;
- koszty zastępstwa prawnego w egzekucji – 1 800 zł.

Ponadto, od pozwanego Szpitala zostały wyegzekwowane odsetki ustawowe w kwocie 4 220 zł.

Opłata egzekucyjna od nienależnie wyegzekwowanej kwoty 3 503 zł 76 gr wynosiła 280 zł. Natomiast nienależnie wyegzekwowane od tej sumy odsetki wynosiły kwotę 46 zł. Razem dłużnik (powód) poniósł szkodę w kwocie 326 zł. Koszty zastępstwa prawnego w postępowaniu egzekucyjnym, z uwagi na wysokość egzekwowanego świadczenia, byłyby natomiast takie same również w sytuacji, gdyby egzekucji od początku podlegała kwota mniejsza o 3 503 zł 76 gr i 43 418 zł 70 gr, gdyż egzekucji nadal podlegałyby suma przekraczająca kwotę 200 000 zł. Komornik Sądowy, co wynika z treści postanowienia, sam pomniejszył opłatę egzekucyjną od kwoty 43 418 zł 70 gr, o którą pozwany Szpital jako wierzyciel ograniczył wniosek egzekucyjny. Natomiast powód nie wykazał, aby na skutek zawyżenia sumy egzekwowanej o 3 503 zł 76 gr zwiększyły się wydatki gotówkowe poniesione w toku postępowania egzekucyjnego np. w związku z kierowaną przez komornika korespondencją, zapytaniami.

Łącznie suma należna powodowi od pozwanego Szpitala wynosiła zatem kwotę 3 829 zł 76 gr (3 503 zł 76 gr + 326 zł).

Nie są natomiast zasadne zarzuty powoda dotyczące naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z zebrany w sprawie materiałem dowodowym z uwagi na przyjęcie przez Sąd, że w ugodzie sądowej z dnia 18 listopada 2014 roku strony postanowiły, że kwota 367 233 zł 88 gr będzie płatna na rachunek (...) oraz poprzez przyjęcie, że rachunek bankowy o nr (...) nie stanowi rachunku bankowego pozwanego Szpitala.

Należy podkreślić, że z treści ugody sądowej wynika w sposób jednoznaczny, że kwota dodatkowego wynagrodzenia wskazana w (...) ugody, tj. 367 233 zł 88 gr płatna będzie w terminie 45 dni od daty zawarcia ugody sądowej na rachunek bankowy nr PL (...) ((...) ugody). Jednocześnie postanowieniem zawartym w (...) ugody, nadano jej status odpowiadający aneksowi do umowy nr (...).

Wbrew stanowisku powoda, w treści ugody nie występuje sprzeczność między wskazanymi rachunkami bankowymi, na które ma być dokonany przelew wynagrodzenia dodatkowego. Postanowienie § (...) ugody stanowi bowiem jedynie wyjaśnienie, że wynagrodzenie dodatkowe w kwocie 367 233 zł 88 gr należne jest z tytułu realizacji w okresie od dnia

1 stycznia 2013 roku do dnia 30 listopada 2013 roku świadczeń opieki zdrowotnej z rodzaju „leczenie szpitalne” w ilości przekraczającej liczbę jednostek rozliczeniowych już zapłaconych w kwocie 12 828 983 zł 51 gr (...) umowy na konto wynikające z umowy nr (...).

Natomiast sposób zapłaty i numer konta, na które ma być zapłacone wynagrodzenie dodatkowe zostały wyraźnie i jednoznacznie wskazane w (...) umowy sądowej.

W świetle powyższego, przekazanie przez powoda środków pieniężnych w kwocie 154 108 zł na inny rachunek bankowy, tj. wskazywany w treści umowy nr (...), nie można uznać za realizację wierzytelności wynikającej z przedmiotowej umowy zgodnie z jej treścią. Powód nie może aktualnie skutecznie powoływać się na swoje wewnętrzne procedury dotyczące zmiany w systemie informatycznym numeru rachunku kontrahenta, skoro zawierając umowę sądową zgodził się na postanowienia przewidujące, że zapłata należności nastąpi na nowe konto założone przez pozwanego Szpitala, a umożliwieniu dokonania stosownej zmiany numeru rachunku w systemie powoda, miało służyć zgodne nadanie umowie przez strony statusu aneksu do umowy.

W tej sytuacji twierdzenie powoda w apelacji, że pozwany Szpital powinien wystąpić z formalnym wnioskiem o zmianę konta bankowego - również w formie elektronicznej - a wówczas zmiana konta nastąpiłaby w drodze aneksu do w/w umowy, jest zupełnie niezrozumiałe i niezasadne. Strony bowiem już w umowie sądowej nadały jej zgodnie status aneksu do umowy.

Podkreślić należy również, że powód przyjął także faktury wystawione przez Szpital już po zawarciu umowy sądowej, w treści których wskazano właśnie rachunek bankowy nr PL (...), na który powód upoważniony był przekazać środki pieniężne wynikające z poszczególnych faktur. Korekty ze strony powoda dotyczyły innych kwestii, nie numeru rachunku bankowego. Gdyby powód kwestionował również wskazanie w treści faktur numeru konta PL (...), to miał możliwość jeszcze na tym etapie, po otrzymaniu faktur, przedstawić swoje zastrzeżenia pozwanemu Szpitalowi, czego nie uczynił. Dodatkowo pozwany Szpital w piśmie z dnia 20 listopada 2014 roku (k. 212 akt sprawy) wniósł o przekazanie kwoty wynikającej z umowy na konto wskazane w treści umowy, tj. PL (...), którego to wniosku powód także nie zakwestionował.

Faktem jest, że w myśl postanowienia §3 ust. 2 umowy, w sprawach nieobjętych umową sądową strony wiążą postanowienia umowy przedwstępnej z dnia 9 października 2014 roku do umowy nr (...), w której wskazano rachunek bankowy o numerze (...). Podkreślić należy jednak, że postanowienie to nie znajduje zastosowania w tej sytuacji, ponieważ badana kwestia została uregulowana w umowie sądowej. Strony w umowie sądowej wprost określiły numer rachunku bankowego, na który należało przekazać wynagrodzenie dodatkowe określone umową.

W ocenie Sądu drugiej instancji obszernie rozważania powoda dotyczące przekształceń przedsiębiorcy C. S. prowadzącego działalność pod nazwą (...) Przychodnia (...) w Szpital (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w O., niezależnie od oceny ich zasadności, nie mają istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Dla rozstrzygnięcia sprawy nie było bowiem wystarczające wykazanie, że rachunek bankowy nr (...) stał się rachunkiem pozwanego Szpitala w dniu przekształcenia, tj. w dniu 5 września 2013 roku, ale koniecznym byłoby udowodnienie, że był nim nadal w dniu dokonywania zapłaty przez powoda, tj. w dniu 30 grudnia 2014 roku. Pozwany Szpital (...) Spółka z o.o. w likwidacji stanowczo temu zaprzeczył. Natomiast powód nie wykazał w toku procesu, że pozwany Szpital faktycznie otrzymał kwotę przelaną nieprawidłowo na inny rachunek niż wskazany w umowie. Pozwany wykazał ponadto, że w dniu 17 października 2014 roku zawarł umowę z (...) Bankiem (...) S.A. w K. (k. 216-219 akt sprawy), na podstawie której Bank udostępnił pozwanemu rachunek bankowy w PLN o numerze (...) i taki numer rachunku został podany w umowie, w związku z tym na takie konto powód winien przelać środki pieniężne.

Na marginesie należy wskazać, że stosownie do art. 584² §1 k.s.h. spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego. Chodzi tu jednak o prawa i obowiązki związane z prowadzoną dotychczas działalnością gospodarczą, powstałe przed dniem przekształcenia. Za utrwalone w orzecznictwie uważa się zapatrywanie, zgodnie z którym przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę kapitałową jest szczególną formą kontynuacji

między tymi podmiotami (quazi kontynuacja), która nie prowadzi jednak do sukcesji uniwersalnej wszystkich praw i obowiązków przedsiębiorcy przekształcanego na spółkę (por.: wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 marca 2016 roku, I ACa 45/16, LEX nr 2044443 i przytoczone tam orzecznictwo).

Także z treści przedłożonych przez powoda regulaminów bankowych nie wynika, że rachunek bankowy osoby prowadzącej działalność gospodarczą staje się automatycznie rachunkiem bankowym przekształconego podmiotu w razie zmiany formy prawnej prowadzenia działalności. Z treści powołanych (...) regulaminu rachunków bankowych dla klientów instytucjonalnych (k. 258) oraz (...) regulaminu rachunków bankowych dla korporacji i finansów publicznych (k. 267) wynikają obowiązki informacyjne dla posiadacza rachunku bankowego, w tym w razie zmiany nazwy, adresu, osób reprezentujących, utracie lub uzyskaniu koncesji i zezwolenia, ogłoszenia upadłości czy otwarciu likwidacji. Powołane postanowienia regulaminów nie regulują natomiast w ogóle kwestii ciągłości prowadzenia rachunków bankowych w razie przekształcenia formy prawnej posiadacza rachunku.

Z tych wszystkich względów, w związku z uwzględnieniem apelacji powoda w części, Sąd Apelacyjny dokonał zmiany zaskarżonego wyroku w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. we wskazanym wcześniej zakresie, a w pozostałej części apelację oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

Zmiana wyroku na skutek uwzględnienia częściowo apelacji powoda skutkowałą także zmianą rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu zawartego w punkcie 6 wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach.

O kosztach procesu za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art. §2 ust. 1, 2, §4 ust. 1, §6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.).

Koszty poniesione w toku procesu przez powoda obejmowały: opłatę od pozwu w kwocie 18 362 zł (k. 10), opłatę od rozszerzonego powództwa w kwocie 1 625 zł (k. 299), koszty zastępstwa procesowego w kwocie 7 200 zł, opłatę od pełnomocnictwa – 17 zł (k. 11), opłatę od wniosku o zabezpieczenie przed wszczęciem postępowania – 100 zł, koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym – 3 600 zł. Razem – 30 904 zł.

Pozwany Szpital (...) poniósł koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7 200 zł, opłatę od zażalenia w kwocie 30 zł, koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w kwocie 3 600 zł. Razem – 10 830 zł.

Łącznie koszty procesu w odniesieniu do tych pozwanych wyniosły kwotę 41 734 zł.

Powód wygrał proces w 12 % w stosunku do pozwanego Szpitala, wobec czego Sąd Apelacyjny obniżył zasądzone na rzecz pozwanego koszty procesu do kwoty 5 821 zł 92 gr, po stosunkowym rozdzieleniu kosztów według następującego wyliczenia: $41\,734\text{ zł} \times 12/100$ (koszty, które powinien ponieść pozwany) – 10 830 zł (koszty, które pozwany poniósł) = -5 821 zł 92 gr (koszty do dopłaty przez powoda na rzecz pozwanego).

Stosownie do §21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Także zgodnie z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1667) do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.

Apelacja pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. nie zasługiwała na uwzględnienie.

Nie jest zasadny zarzut pozwanego dotyczący naruszenia przepisu art. 777 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z przepisem art. 783 k.p.c. poprzez odmowę uznania uprawnienia pozwanego Szpitala jako wierzyciela do żądania zapłaty w całości kwoty wskazanej w treści § 1 pkt 2 tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej przed Sądem Okręgowym w Katowicach Wydział II Cywilny z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie sygn. akt II C 548/14, tj. kwoty w wysokości 367 233 zł 88 gr.

W postępowaniu klauzulowym Sąd badał bowiem jedynie aspekty formalne uzasadniające nadanie klauzuli wykonalności ugodzie sądowej, a nie czynił ustaleń merytorycznych odnośnie przysługiwania pozwanemu danego świadczenia.

Wskazana w ugodzie sądowej kwota w wysokości 367 233 zł 88 gr, zgodnie z (...) ugody, podlegała rozliczeniu tylko i wyłącznie na podstawie prawidłowo wystawionego rachunku wraz z raportem statystycznym przekazanym do (...) Oddziału Wojewódzkiego (...) również w wersji elektronicznej. Faktyczna wartość wszystkich przedłożonych przez pozwanego Szpitala do rozliczenia faktur i faktur korygujących, które powód załączył do pozwu, opiewała na kwotę 363 730 zł 12 gr (k. 40-49) a co za tym idzie do tej wysokości mogły być zrealizowane postanowienia ugody. W toku procesu, pozwanego Szpitala nie kwestionował faktur złożonych przez powoda, nie zarzucał i nie wykazał, że powód nie przedstawił wszystkich faktur dotyczących świadczeń objętych dodatkowym wynagrodzeniem.

Stosownie do §1 ust. 5 ugody, podstawę do wystawienia rachunku stanowiła ugoda wraz z raportem statystycznym wygenerowanym z systemu elektronicznego. W przypadku nie rozliczenia świadczeń zdrowotnych do pełnej wysokości ugody świadczeniodawca zrzekał się roszczeń wynikających z nierozliczonej kwoty (k. 38).

W świetle wskazanych uregulowań zawartych w ugodzie sądowej nie budzi wątpliwości, że do wypłaty na rzecz pozwanego Szpitala pozostała wyłącznie kwota 363 730 zł 12 gr, a zatem kwota o 3 503 zł 76 gr mniejsza niż wyegzekwowana przez pozwanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O..

Apelacja pozwanego C. S. również nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 410 § 2 k.c., świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia. Stosownie natomiast do art. 411 pkt 1 k.c., nie można żądać zwrotu świadczenia, jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej.

W pierwszej kolejności należy zatem stwierdzić, że z zebranego materiału dowodowego wynika w sposób jednoznaczny, iż powód Narodowy Fundusz Zdrowia nie obejmował swoim zamiarem dokonywanie jakiegokolwiek świadczenia na rzecz pozwanego C. S., który nie był jego wierzycielem. Powód dokonując w dniu 30 grudnia 2014 roku przelewu na rzecz Komornika Sądowego w sprawie Km 1065/14 kwoty 166 203 zł 42 gr realizował zajęcie wierzytelności dokonane przez Komornika. Abstrahując od tego, czy zasadnie, czy niezasadnie, powód sądził, że suma ta posłuży do zaspokojenia roszczenia wierzyciela Szpitala (...) Spółki z o.o. w likwidacji w O. – W. G. (k. 55, 57). Postępowanie w sprawie Km 1065/14 było postępowaniem zabezpieczającym, a zatem suma przelana przez powoda nie trafiła do wierzyciela W. G., ale została niezwłocznie przekazana na rachunek depozytowy Sądu Rejonowego w B..

Natomiast, po cofnięciu wniosku o zabezpieczenie przez W. G. w dniu 11 maja 2015 roku (k. 47 akt Km 1065/14), kwota ta – co jest bezsporne - została przelana przez Komornika na konto pozwanego C. S., na jego wniosek. Nie była to zatem w żadnej mierze dyspozycja powoda dokonania świadczenia na rzecz dłużnika w sprawie Km 1065/14 C. S.. Gwoli ścisłości należy podać, że w dniu 11 marca 2015 roku została przelana na rachunek bankowy C. S. kwota 79 160

zł 28 gr (karta rozliczeniowa oraz pismo Komornika k. 51 akt Km 1065/14), a w dniu 9 czerwca 2015 roku – kwota 87 043 zł 14 gr (k. 446, 447, 456, 457).

Fakt przelania całej sumy 166 203 zł 42 gr przez Komornika Sądowego na rzecz dłużnika, tj. pozwanego C. S. był bezsporny pomiędzy stronami.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, do powyższej sytuacji nie mają zastosowania art. 410 k.c. i art. 411 k.c. dotyczące nienależnego świadczenia, ale art. 405 k.c. Nie można bowiem twierdzić, że powód Narodowy Fundusz Zdrowia świadczył na rzecz pozwanego C. S., mimo że nie był do tego zobowiązany.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że wątpliwości co do obowiązku spełnienia świadczenia nie mogą być utożsamiane z wymaganą przez art. 411 pkt 1 k.c. pozytywną wiedzą dłużnika o braku powinności świadczenia. Spełniający świadczenie nie wie, że jest do świadczenia zobowiązany, gdy działa pod wpływem błędu, to znaczy pozostaje w przekonaniu, że spełnia należne świadczenie, podczas gdy przekonanie to nie ma oparcia w okolicznościach lub jest wynikiem mylnego o nich wyobrażenia. Nie ma przy tym znaczenia przez kogo błąd został wywołany i że spełniający świadczenie, przy dołożeniu należytej staranności mógł się dowiedzieć, że do świadczenia nie jest zobowiązany, a nawet że błąd został zawiniony przez spełniającego świadczenie.

Artykuł 411 pkt 1 k.c. zakłada, że skoro ktoś wiedząc, że nie jest zobowiązany, świadczenie spełnia, powinien ponieść tego skutki. Przy czym, „wiedza” w rozumieniu art. 411 pkt 1 k.c. jest to całkowita świadomość tego, że świadczenie się nie należy i że spełniający je może bez ujemnych dla siebie konsekwencji prawnych go nie wykonać, a mimo to je spełnia. Spełniający świadczenie ma więc świadomość swojej sytuacji faktycznej oraz prawnej i mimo, że wie, iż nie jest zobowiązany, spełnia jednak świadczenie.

(por. też: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 marca 2015 roku, I PK 182/14, Legalis nr 1242087; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2015 roku, II CSK 248/14, Legalis nr 1186143; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 29 września 2010 roku, I ACa 686/10, LEX nr 756706).

Powyzsza sytuacja nie występowała w niniejszej sprawie. Powód nie tylko nie obejmował swoim zamiarem, ale też nie miał żadnej „wiedzy”, że przelane przez niego środki finansowe ostatecznie trafią do pozwanego C. S., a nie na zaspokojenie długu wierzyciela powoda, tj. pozwanego Szpitala.

Na marginesie należy dodać, że należność będąca przedmiotem postępowania zabezpieczającego prowadzonego przez Komornika Sądowego A. P. w sprawie Km 1065/14 z wniosku wierzyciela W. G. dotyczyła wierzytelności związanej z prowadzoną przez pozwanego C. S. działalnością gospodarczą. Roszczenie przysługujące wierzycielowi W. G. związane było bowiem z niewłaściwym leczeniem go w 2009 roku w Szpitalu w B. należącym wówczas do pozwanego C. S. i prowadzonym w ramach (...) Przychodni (...). Okoliczność ta wynika z akt sprawy Sądu Okręgowego w Częstochowie prowadzonej pod sygn. akt IC 199/10 (k. 340-347) oraz z przedłożonego przez powoda wykazu świadczeń udzielonych przez pozwanego C. S. (k. 420-425). Pozwany C. S. nie wykazał, aby wierzytelność ta nie była objęta przekształceniem jego jednoosobowej działalności w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Szpital (...). Takiego dowodu nie stanowi w szczególności przedłożona przez pozwanego kopia umowy spółki komandytowej (k. 410-415).

Tym niemniej, powyższa okoliczność nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem środki pieniężne przekazane przez powoda Narodowy Fundusz Zdrowia nie posłużyły do zaspokojenia wierzytelności W. G. w stosunku do Szpitala (...) Spółki z o.o., ale zostały ostatecznie przelane w 2015 roku na rzecz pozwanego C. S.. Szpital (...) Spółka z o.o. w O. nie odpowiada natomiast solidarnie z C. S. za jego zobowiązanie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia powstałe w 2015 roku.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego C. S..

Wydając wyrok Sąd Apelacyjny, jako sąd drugiej instancji, na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c., dokonał sprostowania wyroku Sądu pierwszej instancji w zakresie oznaczenia pozwanej Spółki jako Szpital (...) dawniej (...) Przychodnia (...)

w O.. Taka nazwa pozwanego wynika bowiem z wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego nr (...). Nazwa ta odpowiada regulacji zawartej w art. 584³ k.s.h., zgodnie z którym w przypadku, gdy zmiana firmy przedsiębiorcy przekształcanego w związku z przekształceniem nie polega tylko na dodaniu części identyfikującej formę prawną spółki przekształconej, spółka przekształcona ma obowiązek podawania w nawiasie dawnej firmy, obok nowej firmy, z dodaniem wyrazu „dawniej” – przez okres co najmniej roku od dnia przekształcenia.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie 98§1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. w związku z §2 pkt 3, 6, 7, §10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz. 1804) (w brzmieniu obowiązującym do 26 października 2016 roku).

Mając na uwadze wartość przedmiotu zaskarżenia i wartość uwzględnionego żądania w drugiej instancji, to należy stwierdzić, że apelacja powoda w stosunku do pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. została uwzględniona w 11%. Koszty postępowania apelacyjnego poniesione przez powoda obejmowały: opłatę od apelacji w kwocie 19 812 zł (k. 479) i koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym w kwocie 10 800 zł (14 400 zł × 75/100), łącznie 30 612 zł. Z tego 11% stanowi sumę 3 367 zł 32 gr.

Ponadto, pozwany Szpital przegrał w całości w odniesieniu do wniesionej przez siebie apelacji. W tej sytuacji, powodowi – w związku ze złożeniem przez niego w tym zakresie odpowiedniego wniosku w odpowiedzi na apelację – należy się dodatkowo zwrot kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 900 zł (1 200 zł × 75/100).

Z tych względów, Sąd Apelacyjny zasądził od pozwanego Szpitala (...) dawniej (...) Przychodnia (...) w O. na rzecz powoda kwotę łącznie 4 267 zł 32 gr tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Apelacja pozwanego C. S. dotycząca kwoty 166 203 zł 42 gr nie została uwzględniona w żadnej części. W związku z tym, Sąd zasądził od tego pozwanego na rzecz powoda kwotę 5 400 zł (7 200 zł × 75/100) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Lucyna Świdorska – Pilis SSA Piotr Wójtowicz SSO (del.) Katarzyna Sidyk